

Advies Verzamelwet gegevensbescherming

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een functionele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

De minister voor Rechtsbescherming
drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 10 september 2020

Inhoud van de brief

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 25 mei 2020, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de Verzamelwet gegevensbescherming.

HET WETSVORSTEL

Dit wetsvoorstel ziet op wijziging van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: UAVG) en enkele andere wetten in verband met het stroomlijnen en actualiseren van het gegevensbeschermingsrecht.

Op 25 mei 2018 is de UAVG in werking getreden. Met die wet wordt uitvoering gegeven aan de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) en werd de Wet bescherming persoonsgegevens ingetrokken. Reeds tijdens de behandeling van het wetsvoorstel UAVG heeft het kabinet toegezegd direct na afronding daarvan de mogelijkheden te verkennen voor verdere modernisering en verbetering van het gegevensbeschermingsrecht. Onderhavig wetsvoorstel is daarvan het resultaat.

Na overleg met de gerechten adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele

OPMERKINGEN VOORAF

Onderhavig wetsvoorstel ziet op vernieuwing en verduidelijking van de UAVG. In dit kader wil de Raad de minister graag wijzen op de prejudiciële vragen die op 29 mei 2020 zijn gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, betreffende de afbakening van het begrip "rechterlijke taak" uit de AVG.² De uitspraak die hieruit volgt kan van invloed zijn op de manier waarop invulling wordt gegeven aan dit begrip en mogelijk een behoefte aan nadere regelgeving scheppen. De Raad wil in dat geval aandacht vragen voor het rechterlijke perspectief, en in het bijzonder de rechterlijke onafhankelijkheid.

ADVIES

Artikel I, onder C, derde onderdeel

In dit artikel wordt de mogelijkheid gecreëerd voor een jongere, de onder curatele gestelde of degene die onder bewind of mentorschap staat om een door de vertegenwoordiger gegeven toestemming in te trekken. De Raad wijst op de mogelijkheid dat een vicieuze cirkel van het verlenen en intrekken van toestemming ontstaat. In theorie kan een vertegenwoordiger toestemming geven voor verwerking van persoonsgegevens, deze kan vervolgens weer ingetrokken worden door de onder curatele gestelde.

Vervolgens kan de vertegenwoordiger weer goedkeuring geven voor een verwerking. De Raad wijst erop dat dit (in een digitaliserende samenleving) onwenselijke situaties kan opleveren, en adviseert om op dit onderdeel duidelijkheid te scheppen.

Artikel I, onder I., tweede onderdeel

De formulering "aangifte of klacht" komt overeen met de tekst van het uit 1926 daterende artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) waarin gesproken wordt over: "...aangifte of klachte te doen." Uit artikel 164 lid 1 Sv volgt dat een klacht bestaat uit een aangifte met een verzoek tot vervolging. Het verdient aanbeveling in de toelichting hierop te wijzen. Daarmee kan de misvatting worden voorkomen dat enkel een klacht zonder aangifte gangbaar is. De wet kent overigens absolute en relatieve klachtdelicten. De Raad adviseert om in de toelichting onder meer te verwijzen naar artikel 164 Sv.

Artikel I. onder N, derde onderdeel

Het toe te voegen onderdeel g. komt nagenoeg volledig overeen met Onderdeel I, tweede onderdeel. Het bovenstaande is derhalve ook toe te passen op dit artikeldeel.

Artikel I. onder V

Het voorgestelde artikel 47a (nieuw) heeft betrekking op de delegatiegrondslag voor onderzoekscommissies en adviescolleges. Daarin wordt de mogelijkheid opgenomen om gegevens van strafrechtelijke aard te verwerken als bedoeld in paragraaf 3.2. Onder artikel 47a, eerste lid aanhef en onder a wordt verwezen naar artikel 6, eerste lid onderdeel e AVG waarin is bepaald dat de verwerking alleen rechtmatig is indien en voor

zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2020:2028>

zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

Het komt de Raad voor dat dit een juiste afstemming is van deze Uitvoeringswet met de Verordening. Onder artikel 47 lid 1 sub b wordt verwezen naar artikel 6, derde lid van de verordening en daarin is bepaald dat de rechtsgrond voor de in lid 1, punten c) en e), bedoelde verwerking moet worden vastgesteld bij:

- a) Unierecht; of
- b) lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

De vraag dringt zich op of het regelen van de mogelijkheid om gegevens van strafrechtelijke aard te verwerken als bedoeld in paragraaf 3.2 zich op een juiste wijze verhoudt tot de bepaling in de verordening dat eist dat de verwerking moet worden vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is. De Raad geeft in overweging hieraan in de toelichting aandacht te besteden.

Artikel III

Het voorgestelde artikel 68a is van toepassing op de faillissementscurator. De Raad merkt op dat een bepaling voor de Wsnp-bewindvoerder ontbreekt. Hierop is evenmin artikel 68a van overeenkomstige toepassing verklaard. In de toelichting is de volgende passage opgenomen: Er wordt thans niet gekozen om (ook) te voorzien in een specifieke grondslag voor verwerking van persoonsgegevens voor de bewindvoerder in schuldsaneringen en surseance, omdat hier de taakuitoefening nog in voldoende mate aansluit bij de wettelijke omschrijving.

Allereerst wordt opgemerkt dat onduidelijk is wat wordt bedoeld met de zinsnede "[...] omdat hier de taakuitoefening nog voldoende aansluit bij de wettelijke omschrijving". Geadviseerd wordt om aan dit gedeelte nadere aandacht te besteden in de toelichting.

De Raad merkt voorts op dat de taken van de Wsnp-bewindvoerder voor een belangrijk deel overeenkomen met die van de curator. De Raad geeft in overweging een vergelijkbaar artikel voor de

Wsnp-bewindvoerder te ontwikkelen of op te nemen dat artikel 68a op de Wsnp-bewindvoerder overeenkomstig van toepassing is.

WERKLAST

Het wetsvoorstel heeft geen substantiële gevolgen voor de werklust.

CONCLUSIE

Het Wetsvoorstel bevat in zijn huidige vorm een aantal onduidelijkheden. De Raad vraagt u daarom om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken en/of aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

r. H. Rappa-Velt

Lid Raad voor de rechtspraak